

اقتصاد مقاومتی فرصتی برای بازآرایی ساختارها و سیاست‌های اقتصادی

خیزش مردمی

گفت و گوی اختصاصی با دکتر محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام

رضاحجت کش

صحبت‌های محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام معمولاً دو ویژگی دارد؛ اول این که حرف‌های جدید یا لااقل زوایای جدید در میان سخنان او کم نیست، دوم این که پاسخ‌های او معمولاً دسته‌بندی شده و شسته و رفته است، به طوری که به کمترین ویرایش نیاز دارد. گفت و گوی ما با او هم از این قاعده مستثنی نبود. چند حرف نو در حوزه اقتصاد مقاومتی، چند زاویه کمتر توجه شده در تحلیل مشکلات اقتصادی و چند راه حل دسته‌بندی شده.

این گفت و گو که حدود یک سال پیش انجام شد و در ویژه‌نامه اقتصاد مقاومتی روزنامه خراسان نیز درج شده بود، با گذشت زمان و در شرایطی که سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اخیراً ابلاغ شده است، همچنان حاوی نگاهی نو به مقوله اقتصاد مقاومتی است.

است. بلکه به یک شکل جدید انقلاب ایران به پیروزی رسید که ما اسمش را می‌گذاریم انقلاب مردمی و مهمترین نمادش هم تظاهرات هاورا هیپیمایی‌های میلیونی در خیابان‌های ایران بوده است. البته همین الگوی انقلابی را در بیداری اسلامی منطقه شاهد هستیم در جاهای دیگر هم رخ می‌دهد. اما اولین بار در ایران این مدل اعلام شد. دلیلش هم این بود که ما مدل‌های چریکی را امتحان کردیم و به نتیجه نرسیدیم. راه‌های پارلماناریستی را هم جبهه ملی در پیش گرفت که موفق نشد و ما آمدیم یک راه ابتکاری در دست کردیم به نام انقلاب مردمی در جنگ هم همین طور شد. در دفاع مقدس ما هم ستاد جنگ‌های نامنظم داشتیم هم جنگ کلاسیک داشتیم که هر دو ناموفق بود. جنگ‌های نامنظم به نتیجه ای نرسید، جنگ‌های کلاسیک هم که ارتش انجام می‌داد به نتیجه نرسید.

در سال دوم، جنگ را مردمی کردیم. در اقتصاد هم همین اتفاق رخ داده است در دوران آقای هاشمی و آقای خاتمی بیشتر فرمول‌های صندوق بین‌المللی پول اجرا می‌شد که می‌شود گفت اقتصاد کلاسیک را در دستور کار داشت که به نتیجه نرسیدیم امروز هم یارانه ها و... را در پیش گرفتیم که باز هم موفق نبودیم. الان که تحریم‌ها اضافه شده است به شرایط قبلی اقتصادی هیچ راهی نداریم جز بازگشت به همان فرمول

هست قاعدتاً وقتی یک حادثه ای طولانی و یا فراگیر می‌شود دیگر با یک اقدام و پروژه نمی‌شود با آن مقابله کرد و امروز ما نیاز به یک گفتمان جدید داریم. البته اقتصاد مقاومتی بیش از یک گفتمان است. یک الگو هم هست و می‌تواند یک برنامه هم باشد.

ویژگی‌های این اقتصاد به لحاظ سیاست‌های کلان چیست؟

مهم‌ترین ویژگی آن مردمی کردن اقتصاد است چرا که در انقلاب اسلامی الگوی رفتاری داریم که به کمک آن الگو بسیاری از موانع را برداشته ایم مثل خود انقلاب؛ انقلاب ایران نه به سبک چریک‌های آمریکای جنوبی است و نه به سبک چین است و نه به سبک حرکات پارلماناریستی و جنبش‌های غربی

به طور خلاصه دلایل اینکه سیاست‌های اقتصادی کشور به سمت اقتصاد مقاومتی جهت یافت چه بود؟ چرا و به چه دلیلی بحث اقتصاد مقاومتی مطرح شد؟

خب اساس و ریشه اصلی این گفتمان به تحریم‌های اقتصادی بر می‌گردد یعنی اگر تحریم‌های اقتصادی نبود شاید اقتصاد مقاومتی هم شکل نمی‌گرفت بنابراین ریشه را باید در آن جا جست و جو کرد. هر چند ما قبلاً هم تحریم‌های اقتصادی داشته‌ایم اما آن تحریم‌ها توسط آمریکا و اروپا بوده که خارج از شورای امنیت سازمان ملل بوده است. لذا همیشه موقتی بوده اند اما این تحریم‌ها چون از شورای امنیت سازمان ملل گذشته است و جنبه فراگیری دارد احتمال طولانی بودنش